Krizový plán školy

ZŠ Velké Meziříčí

Sokolovská 470 / 13

Strategie pro řešení rizikového chování na škole

Cílem krizového plánu školy je stanovit závazný postup pro všechny pracovníky školy v případě řešení krizových situací ve škole.

Krizový plán je součástí MPP a školního řádu školy.

Krizový plán školy vychází z těchto dokumentů:

1. Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28

2. Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j. 10194/2002-14

3. Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j.21149/2016

4. Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č.j. 14423/99-22

5. Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních č.j. 16227/96-22

6. Směrnice k prevenci rizikového chování.č.j. 0328/2013

Vychází z těchto zákonů:

- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociální a právní ochraně dětí

- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů

- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

- Zákon č. 140/1967 Sb., trestní zákon

- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách

- Závazný pokyn policejního Prezidenta č. 8/2001 č. 4/200 o vstupu Policie ČR do škol

Všichni zaměstnanci školy, žáci i rodiče jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů na třídních schůzkách nebo na webových stránkách o těchto funkcích na škole:

VÝCHOVNÝ PORADCE pro 1. st. - Mgr. et Ing. Lenka Třeštíková

VÝCHOVNÝ PORADCE pro 2. st. – Mgr. et Mgr. Marie Brabcová

METODIK PREVENCE – RNDr. Radomíra Kučerová

ŠKOLNÍ PORADENSKÉ PRACOVIŠTĚ (ŠPP, krizový tým) :

Ředitelka školy - Mgr. Hedvika Kopečná

Zástupkyně ředitelky školy - Mgr. Lucie Polehlová

Výchovný poradce pro 1.st. - Mgr. et Ing. Lenka Třeštíková

Výchovný poradce pro 2. st. – Mgr. et Mgr. Marie Brabcová

Metodik prevence – RNDr. Radomíra Kučerová

Naše škola zajišťuje prevenci rizikového chování žáků každoročním vypracováním Preventivního programu školy, se kterým jsou seznámeni učitelé, žáci a zákonní zástupci žáků.

Na závěr školního roku je PPŠ evaluován.

Jednotný postup v případě řešení krizových situací ve škole :

TABÁKOVÉ VÝROBKY A ELEKTRONICKÉ CIGARETY:

Podle ustanovení Školního řádu je ve všech budovách a prostorách školy, ve vytyčeném areálu školy a na všech školních akcích i při mimoškolní činnosti zakázáno kouřit jak klasické, tak i elektronické cigarety. Žáci jsou seznámeni s tím, že v případě porušení tohoto zákazu se vystavují přísným kázeňským postihům (viz Školní řád).

1. Žák přistižený ve škole při konzumaci tabákových výrobků nebo při užívání elektronické cigarety - nutnost zabránit v další konzumaci.

2. Tabákový výrobek či elektronickou cigaretu je nutné žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

3. Pedagogický pracovník o události uvědomí vedení školy, sepíše záznam o události s vyjádřením a podpisem žáka, který bude založen v agendě metodika prevence.

4. Pokud jde o první porušení zákazu - třídní učitel, který je o věci informován vedením školy vyrozumí o události zákonné zástupce žáka.

5. V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, jestliže se jednání opakuje, a spolupráce s rodiči není tedy dostatečně účinná, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD).

6. Škola vyvodí sankce dle školního řádu (napomenutí třídního učitele - důtka třídního učitele - důtka ředitele) - oznámení sankce zákonnému zástupci a zaznamenání do dokumentace školy.

ALKOHOL:

Školním řádem je stanoven přísný zákaz požívání alkoholu ve všech budovách a prostorách školy, ve vytyčeném areálu školy a na všech školních akcích i při mimoškolní činnosti. Prodej alkoholu osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat. Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestním činem nebo přestupkem.

1. Žák přistižený ve škole při konzumaci alkoholu - nutnost zabránit v další konzumaci.

2. Alkohol je nutné žákovi odebrat (za přítomnosti svědka - zaměstnance školy) a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

3. Pedagogický pracovník o události uvědomí vedení školy, sepíše záznam o události s vyjádřením a podpisem žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který bude založen v agendě metodika prevence.

4. Škola zajistí bezpečí žáka - pokud je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na životě, poskytne nezbytnou pomoc a péči a volá záchrannou zdravotnickou službu (tel. 155).

5. Pokud žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a ten si jej vyzvedne, v případě nedostupnosti zákonné zástupce informuje škola OSPOD (§ 10 odst. 4 písmeno g) zákona 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí).

6. Pokud jde o první porušení zákazu - třídní učitel, který je o věci informován vedením školy vyrozumí o události zákonné zástupce žáka.

7. V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, jestliže se jednání opakuje, a spolupráce s rodiči není tedy dostatečně účinná, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD).

8. Škola vyvodí sankce dle školního řádu (napomenutí třídního učitele - důtka třídního učitele - důtka ředitele) - oznámení sankce zákonnému zástupci a zaznamenání do dokumentace školy.

9. V případě uživatelova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnosti odborné pomoci při řešení takové situace.

NÁLEZ ALKOHOLU VE ŠKOLE

1. V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:

a. Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.

b. O nálezu ihned uvědomí vedení školy.

c. Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.

d. Zpracují stručný záznam o události.

2. V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto:

a. Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

b. O nálezu ihned uvědomí vedení školy.

c. O nálezu sepíší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezu a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.

d. O nálezu vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.

e. V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

PODEZŘELÉ A OMAMNÉ LÁTKY:

1. Při podezření na užití omamné látky žákem nebo při výskytu podezřelé látky u žáka - nutnost zabránit v další konzumaci.

2. Podezřelou či omamnou látku je nutné žákovi odebrat (za přítomnosti svědka - zaměstnance školy) a zajistit.

3. Pedagogický pracovník o události uvědomí vedení školy, sepíše záznam o události s vyjádřením a podpisem žáka, který bude založen v agendě metodika prevence.

4. Škola zajistí bezpečí žáka - pokud je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na životě, poskytne nezbytnou pomoc a péči a volá záchrannou zdravotnickou službu (tel. 155)..

5. Pokud žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a ten si jej vyzvedne, v případě nedostupnosti zákonné zástupce informuje škola OSPOD (§ 10 odst. 4 písmeno g) zákona 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí).

6. Pokud jde o první porušení zákazu - třídní učitel, který je o věci informován vedením školy vyrozumí o události zákonné zástupce žáka.

7. V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, jestliže se jednání opakuje, a spolupráce s rodiči není tedy dostatečně účinná, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD).

8. Škola vyvodí sankce dle školního řádu (napomenutí třídního učitele - důtka třídního učitele - důtka ředitele) - oznámení sankce zákonnému zástupci a zaznamenání do dokumentace školy.

9. V případě uživatelova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnosti odborné pomoci při řešení takové situace.

DISTRIBUCE OPL VE ŠKOLE

1. Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

2. Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.

3. Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.

4. Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.

5. Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsaným níže.

NÁLEZ OPL VE ŠKOLE

Postup se řídí podle směrnice postup při výskytu podezřelé látky. Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

ŠIKANA:

1. Okamžitá ochrana oběti
Umístění žáka do chráněného prostředí s dohledem dospělé osoby. Kontaktování rodičů, aby si dítě vyzvedli a domluvili se na dalším postupu.

2. Stanovení strategie
Situaci řeší krizový tým. Složení: ředitel školy,zástupce ředitele, třídní učitel, školní metodik prevence, výchovný poradce, popř. externí odborník - pracovník PPP.

3. Rozhovor se žáky v pořadí: oběť, svědci, agresoři
Výpovědi jsou zaznamenávány dostatečně přesně. Dle situace je možno agresory oddělit od kolektivu, aby nemohli ovlivnit svědky. Je třeba zjistit:

- kdo je oběť?

- kdo je agresor?

- kdy a kde k šikaně dochází?

- jakou formou?

- jak dlouho a jak často trvá?

- proč X ubližoval?

- jaký trest (opatření) navrhuješ?

- proč?

- jak lze násilí v budoucnu zabránit?

4. Oznámení
Ředitel informuje vždy OSPOD a PPP, případně policii či další orgány.

5. Informace učitelskému sboru a jeho účast.

Ředitel svolá mimořádnou poradu, seznámí učitele s okolnostmi vzniku a vyšetřování případu. Za krizový tým přednese návrh výchovných opatření a způsobu práce s klimatem třídy.

6. Individuální schůzky s rodiči aktérů případu (agresorů, oběti)
Je vhodné jednat s rodiči obětí a agresorů odděleně, rodiče agresorů zvát po jednom páru. Jednání je přítomen ředitel, VP, ŠMP, TU. Je žádoucí přítomnost obou rodičů projednávaných dětí. Jsou seznámeni s případem a opatřeními, která škola přijme. Obě strany podepíší zápis z jednání. Rodičům lze doporučit, aby děti nechali vyšetřit.

7. Dohoda o vzájemné informovanosti
Je žádoucí, aby se škola s rodiči dohodla na vzájemném informování, např. zprávy z vyšetření apod.

8. Třídnická hodina pro žáky
Žáci jsou informováni o rizicích agresivního chování a o výchovných opatřeních školy. TU ostatních tříd využijí případ k diskusi, informují o možnostech pomoci pro oběti a svědky šikany.

9. Mimořádná třídní schůzka
Rodiče jsou informováni o situaci, průběhu vyšetřování a opatřeních pro zamezení dalších potíží. Rodiče jsou ubezpečeni o kompetencích školy případ dále řešit a jsou vyzváni ke zvýšené pozornosti a spolupráci.

Škála výchovných opatření:
- domluva TU, informace rodičům

- napomenutí TU, důtka TU, důtka ŘŠ

- snížená známka z chování

- převedení žáka do jiné třídy

- doporučení rodičům zainteresovaných dětí vyhledat odbornou pomoc

- doporučení rodičům umístit dítě do pobytového odd. střediska výchovné péče

- návrh OSPOD k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy

EXTRÉMISTICKÉ CHOVÁNÍ:

Za extremistické chování lze považovat takové, které je vědomě konáno ve prospěch politických, náboženských a etnických hnutí a ideologií, která směřují proti základům demokratického ústavního státu. U studentů/žáků se zpravidla jedná pouze o dílčí postoje a formy podpory, které mají často pouze slabý ideologický základ.

Rasistické chování je takové, které na základě přisouzení psychických a mentálních schopností a dovedností skupinám definovaným podle biologického, rasového či národnostního původu tyto příslušníky těchto skupin hodnotí a případně (ve formě "tvrdého rasismu") je i poškozuje.

Xenofobní chování je takové, které na základě subjektivně stanovených prvků cizosti (jinakosti) vyvolává obavy ze subjektů, které jsou jako cizí pojímány a v krajních případech může vést k jejich poškozování, což vyvolává protireakci.

Antisemitské jednání je takové, které poškozuje objekt židovského charakteru kvůli tomu, že tomuto objektu přisuzuje určité negativní vlastnosti či symbolický význam na základě subjektivní percepce židovství.

Extremismus lze dělit na:

- pravicový (odmítá rovnost lidí a na tomto základě potlačuje svobodu některých z nich);

- levicový (absolutizuje rovnost lidí na úkor individuální svobody);

náboženský (nárokuje suverenitu náboženského vyznání na úkor excesivního porušení lidských práv a individuální svobody);

- etnicko-regionální (nárok na suverenitu a separaci vlastního etnika anebo regionu vede k excesům potlačování svobody jiných).

- environmentální (zájmy subjektivně pojaté přírody a jejich částí jsou nadřazeny demokratickým principům a prosazovány excesivně na úkor lidské svobody)

1. Zjistit hloubku extremistického přesvědčení či rasistických, xenofobních anebo antisemitských postojů u jednotlivců a zjistit jejich případné vazby na extremistickou scénu mimo školu.
2. Zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole.
3. Vyvolat diskusi o problémech souvisejících s uvedenými postoji s cílem odhalit jejich příčinu.
4. Nabídnout alternativní volnočasové aktivity.
5. Zaměřit výuku na tyto problémy.
6. Okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky vyvolanými uvedenými postoji a názory.
7. Pozvat experty k diskusi s žáky/studenty.
8. Informovat rodiče v případě zjištění uvedených hlouběji zakotvených postojů a nabídnout jim spolupráci.
V případě závažných projevů (především násilných) informovat bezpečnostní složky (Policii ČR)

KRÁDEŽE A VANDALISMUS:

Prevence proti krádežím a postupy při zjištění takového jednání na škole.

a) Krádeže jsou protiprávním jednáním, a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil.

b) Nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení. Škola žákům doporučuje nenosit cenné věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním. Na škole není stanoveno místo na odkládání věcí.

c) Pedagogové vedou žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Postup při nahlášení krádeže žákem

O události pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného.

Věc předat orgánům činným v trestním řízení ohlášením na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR, nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost. V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc orgánu sociálně-právní ochrany (byl-li pachatel mladší 18 let) a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Postup preventivně proti vandalismu

Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti. V poučeních o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede a jak se takovému jednání vyhnout.

Postup při vzniku škody

Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka. V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

ZÁŠKOLÁCTVÍ

Třídní učitel by měl být nejpozději do 3 dnů informován od rodičů případně zákonných zástupců o důvodu nepřítomnosti žáka ve škole. Pokud tak neučiní, situaci lze kvalifikovat jako záškoláctví. Přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz. školní řád).

SEXUÁLNÍ RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ:

U dětí a dospívajících je možno rizikovost zpozorovat u nevhodných sexuálních projevů. Je potřeba je rozlišit od projevů normální sexuální zvídavosti, experimentace s vlastním tělem i tělem druhých dětí.

Za rizikové sexuální chování pokládáme předčasný začátek pohlavního života, vysokou frekvenci pohlavních styků, náhodné známosti, promiskuitu, prostituční chování, krvavé sexuální praktiky, styk bez použití kondomu (vaginální, anální a orální). V širším slova smyslu se k němu řadí i další ovlivňující faktory, například asociální chování, agresivita, užívání alkoholu a drog.

Projevy rozvoje sexuální deviace u dětí mohou souviset se zvýšenou agresivitou, týráním zvířat, nápadnou neobratností při dvoření, chyběním empatie, nutkavou masturbací, atypickým sexuálním vývojem, u chlapců se zvyšuje fyzická agrese a u dívek spíš sebepoškozování (varující je triáda symptomů: noční pomočování i po dvanáctém roce života, krutost ke zvířatům a žhářství).

Projevy sexuální deviace je třeba podchytit včas a také dítěti včas poskytnout adekvátní pomoc, díky tomu se může předejít spáchání trestného činu, který ničí životy všech lidí v jeho dosahu.

Jednotný postup při sexuálním rizikovém chování - totožný jako při šikaně.

PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY A SEBEPOŠKOZOVÁNÍ:

Porucha příjmu potravy (PPP) - jedná se o okruh onemocnění, kam patří mentální anorexie - bulimie a také přejídání spojené s jinými psychickými poruchami.

U PPP jsou typické obavy z tloušťky, manipulace s jídlem, sloužící ke snížení hmotnosti a zkreslené vnímání vlastního těla.

Nejčastěji se projevují během dospívání a rané dospělosti, ale můžou se rozvinout i v pozdějším věku nebo naopak v dětství.

Sebepoškozování - je agresivní chování člověka, které je nasměrování proti němu samotnému. Pro sebepoškozování je charakteristické, že se opakuje, je návykové. Ve společnosti se o něm ví a mluví velmi málo, s tímto problémem se však potýká mnoho osob, především dospívajících.

Situaci řeší tito pracovníci: třídní učitel, pedagogický pracovník, vedení školy, rodiče - zástupci, pediatr, PPP.

Včasná intervence u rizikových jedinců (rychle zhubnutí, časté zvracení, ...)

Zprostředkuje zpětnou vazbu dítěti a rodině o některých jídelních zvyklostech dítěte (Pedagogický pracovník není terapeut)

Zprostředkuje kontakt s psychologem nebo lékařem, platí i v případě sebepoškozování dítěte.

NEBEZPEČÍ SEKT:

Výraz sekta vychází z latinského sekat. Jedná se o společenství lidí, kteří jsou sdružováni většinou za nějakým náboženským účelem (může to ale být i účel komerční, politický atd.) jako víra, spasení, nový spasitel, mystická pravda atd. Členové těchto sdružení jsou však v ohrožení svého psychického nebo tělesného zdraví. Právě ohrožení zdraví svých členů je základním prvkem všech sdružení nazývaných jako sekty. Tento, pro sekty tak charakteristický rys, vám ale žádná z nich neprozradí, jinak by bylo vaše členství předem ztraceno. A tímto jsou sekty nejvíce nebezpečné.

Jednotný postup při sektářství - jako při šikaně.

Vypracovala ŠMP – RNDr. Radomíra Kučerová

Velké Meziříčí, 25.9. 2026